

Vragen vanuit de raad aan het college:

A. Schriftelijke vragen als bedoeld in artikel 36 Reglement van Orde

B. Schriftelijke vragen ter mondelinge beantwoording in de raads- of commissievergadering

C. Technische vragen

Categorie: vragen gesteld tijdens informatieavond.

Onderwerp: ontwerp structuurvisie Rivierklimaatpark IJsselpoort

Naam en fractie: vragen ingediend namens meerdere fracties

Datum indienen: 20 november 2019

Afdeling: ruimtelijke ontwikkeling

Contactpersoon: Ard Schenk

Inleiding/Aanleiding:

Tijdens de informatieve raadsbijeenkomst op woensdagavond 20 november 2019 heeft de projectgroep Rivierklimaatpark IJsselpoort een presentatie gegeven over het project. Aanleiding is de terinzagelegging van de Intergemeentelijke Ontwerpstructuurvisie Rivierklimaatpark IJsselpoort in de periode van 14 november tot en met 27 december 2019. De reacties op het plan worden begin 2020 samengevat en van een reactie voorzien. De verwachting is dat de Intergemeentelijke Structuurvisie op 10 juni ter vaststelling voorligt bij de raad van de gemeente Zevenaar. Naast de raad van de gemeente Zevenaar worden ook de raden van Arnhem, Duiven, Rheden en Westervoort gevraagd om de structuurvisie vaststellen.

Tijdens de informatieve raadsbijeenkomst zijn drie vragen gesteld die niet gelijk beantwoord konden worden. Daarop komen wij in deze memo op terug.

Vraag/Vragen:

De gestelde vragen zijn;

1. Welke partijen zijn betrokken bij het project?
2. Hoe moeten we de relatie zien tussen de in voorbereiding zijnde structuurvisie en het bestemmingsplan?
3. Kan deze structuurvisie leiden tot beperkingen voor de eigenaren van het gebied?

Ad 1 Kan er aangegeven welke partijen betrokken zijn?

Het planproces in april 2017 gestart met een intentieverklaring, ondertekend door de 10 samenwerkingspartners van het Rivierklimaatpark: ministerie I&W, Rijkswaterstaat Oost-Nederland, Waterschap Rijn en IJssel, Provincie Gelderland, Gemeenten Arnhem, Rheden,

Zevenaar, Duiven, Westervoort en Natuurmonumenten. Partijen spraken af de omgeving nadrukkelijk te bestreken. Bijlage 1 geeft een globaal inzicht in hoe dat is gebeurd, naast dat we met veel stakeholders (bedrijven, grondeigenaren) direct contact hebben gehad t.a.v. hun belang. Bijzonder voor dit project is een klankbordgroep met betrokken vanuit dorpsraden (Lathum), IGOR, LTO, Schuttevaer, Natuurorganisaties en bedrijven. De klankbordgroep adviseert de Stuurgroep over het participatieproces, en is tot nu toe overwegend positief over het verloop. Zie de website www.rivierklimaatpark.nl.

Ad 2 Hoe moeten we de relatie zien tussen de in voorbereiding zijnde structuurvisie en het bestemmingsplan?

Voordat we ingaan op de relatie tussen structuurvisie en bestemmingsplan zetten we eerst hieronder kort neer wat een structuurvisie en een bestemmingsplan zijn.

Structuurvisie

De structuurvisie is een inhoudelijk richtinggevend document voor de ruimtelijke ontwikkeling. De gemeente is verplicht om in het kader van een goede ruimtelijke ordening voor hun grondgebied één of meer structuurvisies vast te stellen. Het bevat de hoofdlijnen van het ruimtelijk beleid voor het gemeentelijke grondgebied. Ook is een structuurvisie mogelijk voor aspecten van het ruimtelijk beleid. De structuurvisie geeft tevens aan hoe men verwacht dat beleid uit te voeren. De structuurvisie heeft vooral een intern structurerende, zelfbindende functie. Een structuurvisie is wel een besluit in de zin van de Awb. Echter, een structuurvisie is op grond van artikel 1 van bijlage 2 van de Awb uitgezonderd van beroep. Er kunnen derhalve geen rechten en verplichtingen worden ontleend aan de (inhoud van) de structuurvisie. De structuurvisie is een beleids- en ontwikkelingskader en toetsingskader voor bestemmingsplannen en projectomgevingsvergunningen (bij afwijken bestemmingsplan).

Bestemmingsplan

Elke gemeente is verplicht om voor haar grondgebied een bestemmingsplan vast te stellen, waarin aan de gronden bestemmingen worden toegewezen (zie artikel 3.1 Wet ruimtelijke ordening). Hiermee is het bestemmingsplan een (van de) juridisch(e) instrument(en) om het gemeentelijke (ruimtelijk) beleid vast te leggen. Een bestemmingsplan bestaat uit bestemmingen en regels. Daarnaast is er een toelichting die niet juridisch bindend is. Met een bestemming wordt voor ieder stuk grond aangegeven waarvoor het gebruikt mag worden. Een bestemmingsplan is meestal een mix van beheer (het tegengaan van ongewenste ontwikkelen) en uitvoering (het mogelijk maken van ontwikkelen).

Relatie tussen structuurvisie en bestemmingsplan

De structuurvisie voor het Rivierklimaatpark geeft de richting aan waar we als partijen naar toe willen met het gebied. Met behulp van een bestemmingsplan kan de gemeente de beleidsambities uit de structuurvisie juridisch laten doorwerken. Een op te stellen bestemmingsplan moet in lijn zijn met de structuurvisie voor het gebied. Dit houdt overigens niet in dat het bestemmingsplan ook gelijk alle genoemde en wenselijke ontwikkelingen mogelijk moet maken. In de structuurvisie staat bijvoorbeeld dat er een recreatieve ontwikkeling mogelijk is op de Bahrse Pol. Deze ontwikkeling nemen we niet eerder op dan dat daarvoor een concrete aanvraag wordt ingediend. Dit komt omdat we nu nog niet exact weten om wat voor ontwikkeling het gaat. Daar komt bij dat het aan de initiatiefnemer is om alle daarvoor benodigde onderzoeken te bekostigen en aan te leveren.

Ad 3. Kan deze structuurvisie leiden tot beperkingen voor de eigenaren van het gebied?

Voorop staat dat een structuurvisie 'slechts' zelfbindend is en daarom per definitie niet leidt tot beperkingen voor de eigenaren in het gebied? Dit neemt niet weg de visie wel een toetsingskader vormt bij het wijzigen van het bestemmingsplan.

De intergemeentelijke structuurvisie voor het Rivierklimaatpark kent meerdere deelgebieden.

Voor de gemeente Zevenaar zijn de deelgebieden Koppenwaard en Rhederlaag het belangrijkste.

Koppenwaard

De Koppenwaard is in de huidige situatie met name landbouwkundig in gebruik met daarbij ook op enkele plekken natuur. Recreatief medegebruik is op enkele eigendommen van Natuurmonumenten geregeld. Door de kades van de Koppenwaardse dam en de Marsweg te verlagen wordt een bijdrage geleverd aan de waterveiligheid. Het gevolg hiervan is dat de Koppenwaard wat vaker zal inunderen, vergelijkbaar met de Velperwaarden. In de structuurvisie wordt voor de Koppenwaard verder ingezet op oobosontwikkeling en de ontwikkeling van stroomdalgrasland aan de noordrand van de Koppenwaard. In het overige deel van de Koppenwaard is het doel om natuurinclusieve landbouw te stimuleren, waarbij tevens ruimte is voor het toevoegen van landschapselementen zoals heggen en houtwallen. Door onder meer de aanleg van struinpaden en het toegankelijk en beleefbaar maken van de voormalige steenfabriek krijgt de Koppenwaard ook meer mogelijkheden voor extensieve recreatie. Bovenstaande ontwikkelingen passen min of meer ook binnen eerder vastgesteld beleid en visies op het gebied.

Rhederlaag

Het Rhederlaag is in de huidige situatie veelal recreatief in gebruik. De gronden ten noorden van de Valeplas zijn natuurlijk ingericht en niet openbaar toegankelijk. In de structuurvisie is dit onderscheid ook aangehouden. De structuurvisie beoogt met name een kwaliteitsverbetering van het Rhederlaag en de omliggende terrein. Dit is nodig om het terrein te verduurzamen en ook in de toekomst recreatief aantrekkelijk te houden. Concreet genoemde projecten zijn een aantrekkelijke en verkeersveilige Marsweg, het verruimen van de vaartijden van het pontje, uitzichtpunten en de aanleg van struinpaden. Verder is er op de Bahrse Pol ruimte voor recreatieve ontwikkelingen in combinatie met mogelijkheden voor de opwekking van zonne-energie.

Mogelijkheden in het gebied

Bij het opstellen van de structuurvisie is waar mogelijk ook rekening gehouden met bestaand beleid, waaronder de structuurvisie Zevenaar 2030 uit 2013, de gebiedsvisie Koppenwaard uit 2008 en de nota van uitgangspunten voor Rhederlaag, van oktober 2017. De afgelopen jaren is ook veel overleg geweest met stakeholders in het gebied. De input van deze stakeholders is waar mogelijk meegenomen in de planvorming. We hebben ook nauw contact gehad en gehouden met het IGOR, in het IGOR bijna alle partijen in en om het Rhederlaag betrokken zijn. Onlangs heeft het IGOR hun visie gepresenteerd. Onze eerste indruk is dat deze grotendeel past binnen de nu voorliggende structuurvisie. Wij verwachten dat zij hun visie zullen gebruiken voor de zienswijze die van hun hand komt.

Tijdens de informatieavonden was er redelijk draagvlak voor de plannen te bespeuren. Agrariërs in het gebied reageren wisselend. Sommigen zien kansen, anderen zien beperkingen. Iedereen krijgt de mogelijkheid om gedurende de zienswijzenperiode een zienswijze in te dienen. Begin volgend jaar zullen wij onderzoeken of wij de plannen nog moeten aanpassen naar aanleiding van ingediende reacties. Hierna wordt de structuurvisie en de bijbehorende reactienota ter vaststelling aangeboden aan de raad.

Andere kaders

In en om het gebied geldt ook vrij stringent beleid van diverse overheden. Het gebied valt onder de Beleidsregels grote rivieren, maakt deel uit van Natura 2000 gebied Rijntakken en ligt binnen het Gelders Natuur Netwerk. Dit beperkt de ontwikkelingsmogelijkheden in het gebied, hetgeen los staat van het Rivierklimaatpark. De ontwikkelingsmogelijkheden worden in de structuurvisie daarom zorgvuldig tegen elkaar afgewogen.

Bijlage 1: betrokkenheid omgeving en stakeholders

In deze bijlage is een globaal overzicht gegeven van het participatieproces en de stakeholders die betrokken zijn. Onderstaande schema geeft de stappen weer zoals die tot nu toe zijn doorlopen met de Stuurgroep Rivierklimaatpark. Bij elke stap is de omgeving nauw betrokken en is hun input nauw betrokken in de planvorming. Op de website www.rivierklimaatpark.nl is de Notitie Voorkeursalternatief te downloaden, het geen een verantwoording is van de planvorming tot nu toe. Bijlage 1 van deze notitie geeft weer hoe met alle ingebrachte bouwstenen is omgegaan. Veel reacties uit de omgeving hebben betrekking op de wijze van uitvoering en wordt betrokken in de volgende planuitwerkingsfase.

Betrokken stakeholders

Onderstaande geeft een globaal overzicht van hoe diverse stakeholders zijn betrokken. Daarnaast heeft gedurende het proces gesprekken met diverse belanghebbende plaatsgevonden die niet zijn benoemd.

2016

- 14 juli 2016: Gesprek met delegatie van de agrariërs over gevolgen RKP voor de landbouw. Resulteert in het uitvoeren van een toekomstverkenning voor de Landbouw door het voeren van keukentafelgesprekken met alle 20 agrariërs met meer dan 4 ha grond in eigendom of gebruik.

2017

- Februari 2017: keukentafelgesprekken met de agrariërs over hun toekomstvisie.
- 3 april 2017: presentatie Toekomstverkenning Landbouw RKP aan de 20 agrariërs, voorzitter LTO Noord afdeling zo-Veluwe, voorzitter SG RKP en gedeputeerde (lid SG RKP).
- April t/m november: individuele gesprekken belangrijkste stakeholders in het gebied, waaronder alle recreatieondernemers rond het Rhederlaag en Leisurelands.
- 5 en 6 juli: inloopbijeenkomsten rond de terinzage legging van de Notitie Reikwijdte en Detailniveau en de toelichting van het totale proces in Rheden en Westervoort.
- 11 juli: presentatie RKP op Gebiedsavond over het Rhederlaag van het IGOR in oprichting.
- 12 september: toelichting op werkateliërs aan de agrariërs van het RKP.

- 18, 20, 21, 25 en 27 september: werkateliers om zoveel mogelijk ideeën uit het gebied op te halen in Lathum, Arnhem, Rheden, Westervoort en Giesbeek. Overdag gesloten sessies voor: ondernemers Rhederlaag incl schippers, recreatieve gebruikers en bewoners Rhederlaag, agrariërs, betrokkenen duurzame energie, ondernemers Rheden, belangengroepen Rheden, bedrijven Westervoort, belangengroepen Westervoort, natuur en milieuverenigingen, Leisurelands en K3 Delta. Alle vijf avonden een open inloop voor belangstellenden. Totaal hebben 124 mensen ideeën aangereikt voor het vervolg.

2018

- 15 februari: open koffie inloop in Westervoort. 20 mensen maken van de gelegenheid gebruik om bijgepraat te worden over de stvz van het proces om te komen tot een concept NKO.
- 13 maart: Integraal Gebiedsoverleg Rhederlaag (IGOR) biedt visie Rhederlaag aan gedeputeerde Meijers aan en vraagt om ondersteuning vanuit/samenwerking met het RKP, en deelname aan de Klankbordgroep RKP. Gesprek over meerwaarde toekomstverkenning Rhederlaag.
- 26 maart: presentatie RKP aan IGOR in Giesbeek.
- 3 en 4 april: inloopbijeenkomsten op het Notitie Kansrijke Oplossingen met terugkoppeling van de werkateliers en presentatie van de 4 oplossingsrichtingen in Giesbeek en Rheden. Ongeveer 200 mensen komen langs en 80 mensen vullen een reactieformulier in of reageren per brief en mail.
- 6 juli: bijpraten met de kerngroep van de agrariërs over de stvz RKP en het vervolg op de Toekomstverkenning voor de Landbouw.
- 16 oktober: voorbereidende bespreking voor de aankomende werkateliers met alle agrariërs en voorzitter LTO Noord afdeling ZO Veluwe.
- 23, 24, 25, 29 en 31 oktober werkateliers van gemengde groepen voor de 5 onderscheiden deelgebieden om de belangrijkste dilemma's te bespreken. Overdag besloten sessies en 's avonds openbare bijeenkomsten in Rheden (25^e) en Westervoort (31^e)(beide van 19 tot 21 uur).

2019

- 25 januari: vervolgggesprek Leisurelands.
- 25 januari: vervolgggesprek De Veerstal.
- 31 januari: klankbordgroep bijeenkomst met bedrijfsbezoek familie Lubbers.
- 7 februari: vervolgggesprek Natuurmonumenten Koppenwaard.
- 4 maart: voorbereidingsgesprek met delegatie landbouw over bijeenkomst voor alle agrariërs voorafgaand aan de werkateliers.
- 13 maart: Raadsinformatieavond Zevenaar.
- 28 maart: voorbereidende bespreking voor de aankomende werkateliers met alle agrariërs en voorzitter LTO Noord afdeling ZO Veluwe. Tevens presentaties en gesprek over Natuurinclusieve Landbouw, Heideboerderij en adviesnota Grondgebondenheid Melkveehouderij. Veel weerstand bij de landbouw tegen kadeverlaging.
- 4 april: gesprek jachthaven 't Eiland over laagwaterproblematiek.
- 11 april: vervolgggesprek delegatie agrariërs over aanzet VKA.
- 18 april: gesprek Schuttevaer over scheepvaartmaatregelen aanzet VKA.
- 20 mei: Bestuurlijk gesprek met delegatie landbouw.
- 12 juni: Overleg met de klankbordgroep over het concept VKA.
- 1, 2 en 3 juli inloopbijeenkomsten over het concept VKA. Ongeveer 200 belangstellenden en 80 reacties op schrift. Veel waardering voor het goed afgewogen uitgebalanceerde plan en enkele kritische noten, o.a. vanuit de landbouw over nevengeul Westervoort.
- 29 juli: gesprek met de pontbaas over verplaatsing Pont en uitbreiden vaartijden en laagwaterproblematiek.
- 22 augustus: gesprek met het IGOR over het concept VKA en de toekomstvisie van het IGOR op het Rhederlaag.

- 21 t/m 25 oktober: terugmelding besluit stuurgroep aan indiener petitie over de Bahrse Pol
- 22 november: gesprek met De Veerstal, De Mars, jachthaven het Eiland en Leisurelands over het VKA, waterstanden op het Rhederlaag, de Marsweg en de toekomstvisie van het IGOR.